

ת"פ 67253/01/19 - מדינת ישראל נגד שופי מהראן פירות אחים שופי קירור

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

ת"פ 67253-01-19 מדינת ישראל נ' פירות אחים שופי

קירור

בפני: כבוד השופטת רויטל טרנר

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ: עו"ד יוסי עטון

נגד

הנאשמים

שופי מהראן פירות אחים שופי קירור

ע"י ב"כ: עו"ד פואד פרג'

גזר דין

1. בתאריך 27.1.19 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו שלושה פרטי אישום. לפי עובדות האישום הראשון, הנאשם היה בעל עסק מורשה שעיקרו בחקלאות. בביקורת שנערכה בעסק על ידי משרד העבודה (להלן: **הביקורת**) עלה כי בחודשים 1-2/18 הנאשם סיפק לקיבוץ איילת השחר (להלן: **הקיבוץ**) שבעה עובדים מבלי שהיה ברשותו רישיון לעסוק כקבלן כח אדם או כקבלן שירות כנדרש בחוק. בגין מעשים אלו מיוחסת לנאשם עבירה של עיסוק במתן שירותי כח אדם לשם עבודה אצל זולתו מבלי שהחזיק ברישיון, עבירה לפי הוראות סעיפים 2(א), 10 ו-20 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק קבלני כח אדם**) (7 יחידות עבירה).
2. לפי עובדות האישום השני, בביקורת נמצא כי בין שבעת העובדים שסיפק לקיבוץ, העסיק הנאשם נער על חשבון שעות לימודיו, בשעה שחל על הנער לימוד חובה לפי חוק לימוד חובה, תש"ט-1949. בגין מעשה זה מיוחסת לנאשם עבירה לפי סעיפים 2(ב) ו-33(א) (1) לחוק עבודת נוער, תשי"ג-1953 (1 עבירה).
3. לפי עובדות האישום השלישי, בביקורת עלה כי בחודשים 1-2/18 התקשר הנאשם עם עוסק מורשה "בדארנה סעיד אספקת פועלים ועבודות חקלאיות" בהסכם לאספקת שלושה עובדים, לצורך ביצוע עבודה בקיבוץ, כאשר בזמנים אלו למר בדארנה לא היה רישיון לספק עובדים. יובהר כי שלושת עובדים אלו אינם נכללים באישום הראשון. בגין מעשים אלו מיוחסת לנאשם עבירה של איסור התקשרות עם מי שאינו בעל רישיון או היתר מיוחד, לפי סעיפים 10ב(א) ו-20(ד) לחוק קבלני כח אדם.

טענות הצדדים בתמצית

4. המאשימה טוענת כי הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העברות הם פגיעה בזכויות קוגנטיות של עובדי כח אדם אשר שייכים לאוכלוסיות מוחלשות, תוך עקיפת התנאים לקבלת רישיון כפי שקבע המחוקק, בפרט כשהאישום השני עניינו בנער אשר עושה את צעדיו הראשונים בעולם העבודה. לטענת המאשימה יש בכל אחד מפרטי האישום אירוע נפרד, ובכל אחד מהאישומים מספר מעשים על פי יחידות העבירה המפורטות

באישומים. ביחס לרמת הענישה הנהוגה בעבירות המיוחסות באישום הראשון והשלישי, טוענת המאשימה כי מתחם העונש הראוי נע בין 30% ל- 60% מגובה הקנס המרבי הקבוע לצעד עבירות אלו במכפלת יחידות העבירה. ביחס לאישום השני נטען כי מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו היא קנס שנע בין 3,500 ₪ ועד מחצית הקנס הפלילי הקבוע לצד עבירה זו (21,900 ₪). עוד נטען כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הגבוה של המתחמים שכן מדובר בעבירות חמורות, ולהעמיד את עונשו בשיעור של 50% מהקנס המירבי ביחס לכל אחת מהעבירות: בגין האישום הראשון יעמוד הקנס על 50,400 ₪, בגין האישום השני על 21,900 ₪, ובגין האישום השלישי על 21,600 ₪.

5. **מנגד**, טוען הנאשם כי יש לראות בשלושת האישומים כאירוע אחד שכן מתקיים בינם קשר הדוק, וכמו כן יש לראות בכל יחידות העבירה מעשה אחד. ביחס לרמת הענישה הנהוגה, הפנה הנאשם את בית הדין לשורה של פסקי דין ביחס לכל אחד מהאישומים: ביחס לאישום הראשון הציג הנאשם פסיקה שמלמדת כי העונש בגין עבירות אלו הוא כ- 40% מגובה הקנס המרבי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם; ביחס לאישום השני הציג פסיקה שמלמדת על מנעד רמת ענישה רחב שנע בין 912 ₪ ל- 10,800 ₪, כאשר עניינו קל יותר; ביחס לאישום השלישי הפנה לגזר הדין שניתן בעניינו של מר בדארנה, עליו הושת בגין התקשרות זו קנס של 2,880 ₪ בלבד.

6. ביחס לנסיבות שקשורות בביצוע העבירה, טוען הנאשם כי יש להביא בחשבון לזכותו את העובדה כי אינו בקיא בחוק, ובהתקשרותו הסתמך מבחינה משפטית על קיבוץ איילת השחר שהינו אגודה ותיקה ומנוסה, כך שלא יכול היה להבין כי מדובר בהתקשרות לא תקינה. עוד נטען כי יש להתחשב בכך כי זכויות העובדים לא קופחו, וכי לאחר ביצוע העבירות הפסיק הנאשם לעבוד כקבלן כוח אדם והחל לעבוד כעצמאי בענף החקלאות, תוך הקפדה על החוק. ביחס לאישום השני טוען הנאשם כי יש לקחת בחשבון כי העסקתו של הנער נעשתה באישור הוריו. ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טוען התובע כי יש להביא בחשבון את העובדה שהינו נעדר עבר פלילי, הודה בכתב האישום בהזדמנות הראשונה, ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. כך גם מבקש הנאשם להתחשב במצבו המשפחתי- אב לפעוט, ובמצבו הכלכלי העגום שעולה מהמסמכים שהגיש כחלק מהראיות לעונש. על יסוד כל האמור ביקש הנאשם לגזור את דינו בגין האישום הראשון בקנס שנע בין 1,440 ₪ ל- 2,880 ₪; ביחס לאישום השני קנס שנע בין 912 ₪ ל- 1,368 ₪; וביחס לאישום השלישי קנס שנע בין 1,440 ₪ ל- 2,880 ₪.

דין והכרעה

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) שעניינו הבניית שיקול הדעת בענישה, העיקרון המנחה לגזירת דינו של נאשם הוא עיקרון ההלימה, כפי שנקבע בע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, סו(2) 772: "**עקרון ההלימות מביא בחשבון את חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. כלומר, יש להתחשב לא רק בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה.**"

8. בהתאם לתיקון 113 יש לפעול במספר שלבים: תחילה, בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, על בית הדין לקבוע האם האישומים בכתב האישום מהווים אירוע אחד כולל או מספר אירועים נפרדים; לאחר מכן, יקבע בית הדין את מתחם הענישה ההולם בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) לתיקון 113: "**בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך**

יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט"; בשלב הבא, בהתאם להוראות סעיף 40ד (א) ו-(ב) יש לבדוק האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה משיקולי שיקום או לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור; לבסוף, יקבע בית הדין את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם בהתאם להוראות סעיף 40ג(א) בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

9. במקרה שלפנינו יש לראות בכל אחד מהאישומים אירועים שונים. ביחס לאישום הראשון והשני, אף שמדובר באותה מסכת עובדתית שכן מדובר באותה התקשרות עם הקיבוץ, והנער נכלל ברשימת העובדים באישום הראשון, הרי שיש לערוך אבחנה בין האירועים שכן בעוד המעשה באישום הראשון הוא איסור על עיסוק כקבלן ללא רישיון, המעשה באישום השני הוא העסקת תלמיד בניגוד לחוק עבודת הנוער. אלו מעשים שונים אותם ביקש המחוקק לאסור, במסגרת חקיקה נפרדת וכדי להגן על ערכים שונים. ביחס לאישום השלישי, מדובר בהתקשרות נפרדת בין הנאשם לבין קבלן, שאז שימש הנאשם כמזמין על פי חוק העסקת עובדים. אף אם מדובר בשתי התקשרויות שנעשו בתקופה אחת, הן שונות במהותן ואף התייחסות החוק אליהן שונה. בנסיבות אלו יש לראות בכל אחד מהאישומים אירוע נפרד.

10. כעת ניגש לבחון את מתחמי העונש עבור כל אחת מהעבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, בהתאם לשלבים האמורים.

עיסוק כקבלן כח אדם ללא היתר

ריבוי עבירות

11. המאשימה טוענת כאמור כי יש לראות בהעסקת כל העובדים אירוע אחד, אשר מורכב משבעה מעשים שונים, כך שתקרת העונש הינה מכפלת מספר העובדים בעונש המקסימלי הקבוע לעבירה. גישה זאת איננה מקובלת עלי, שכן מדובר באירוע אחד המורכב ממעשה אחד. בע"פ (ארצי) 12602-03-20 **מדינת ישראל נ' באר הנדסה אזרחית בע"מ** (מיום 10.12.2020) (להלן: עניין **באר הנדסה**) הוסבר כי "המונח "אירוע" אינו חופף למונח "מעשה", אלא רחב ממנו. משכך, אירוע יכול שיהא מורכב ממעשה אחד או מספר מעשים; המונח "מעשה" מגדיר את תקרת העונש המקסימלית שניתן להטיל במצבי ריבוי עבירות. המונח "אירוע" מכתב את מספר מתחמי הענישה שיש לקבוע בתהליך גזירת הדין, כשלכל אירוע נדרשת קביעת מתחם ענישה נפרד."

12. בע"פ (ארצי) 35705-09-19 **גיא ספירשטיין - מדינת ישראל** (מיום 13.12.20) (להלן: עניין **ספירשטיין**), נקבע כי "השאלה אם בתוך אירוע אחד עסקין במצב של ריבוי עבירות או עבירה אחת בעלת ריבוי נפגעים צריכה להיבחן בשני רבדים: ברובד הראשון, יש לבחון אם בכתב האישום הואשם הנאשם בריבוי עבירות. אם לא הואשם בריבוי עבירות אין בידי בית הדין להרשיעו בכך. ברובד השני, וככל שבכתב האישום נטען לריבוי עבירות, בידי בית הדין לבחון אם יש מקום לסווג את האירוע כריבוי עבירות או שמא מדובר בהחמרה מלאכותית של האירוע."

13. בכל הנוגע למצב של ריבוי מעשים, קבע בית הדין הארצי בפרשת **באר הנדסה** כך: "ככל שהמדובר באירוע אחד המורכב ממעשה אחד כי אז בהתאם לסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי העונש הקבוע בצד העבירה החמורה ביותר מהווה את תקרת העונש המקסימלית בגין ריבוי העבירות.

בגדר תקרה זו ייקבע מתחם עונש הולם, ובהמשך - ובהנחה ואין עילה לסטות ממתחם העונש ההולם - יגזור בית הדין עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע. זאת, בהתאם לעקרונות שנקבעו בתיקון 113 ביחס לקביעתם מתחם העונש ההולם וגזירת הדין ביחס אליו, אשר על תמציתם עמדנו לעיל.

ככל שהמדובר באירוע אחד המורכב ממספר מעשים נפרדים כי תקרת העונש המקסימלית אינה מוגבלת לתקרת העונש הקבועה בצד העבירה החמורה ביותר באירוע כולו, אלא היא מהווה סכומן של תקרות העונש המקסימליות בגין כל מעשה נפרד. ודוק, עסקינן בתקרה מקסימלית לאירוע אחד המורכב ממספר מעשים, כשבתוך תקרה זו ייקבע בהמשך מתחם עונש הולם. נבהיר כי גבולות מתחם העונש ההולם ייקבעו בהתאם לעקרונות שנקבעו בתיקון 113, ואין חפיפה בין תקרת העונש המקסימלית שנקבעה לאירוע לבין הגבול העליון של מתחם הענישה הראוי. בהמשך, על בית הדין לגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע בהתאם לעקרונות שנקבעו בתיקון 113 ביחס אשר על תמציתם עמדנו לעיל" (ראו גם ע"פ (ארצי) 12606-04-19 ל.מ. שירותי כח אדם (צפון) בע"מ - מדינת ישראל (16.2.20), ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ (8.2.14)).

14. לאחר עיון בפסיקה, לא שוכנעתי כי יש לקבל את טיעון המאשימה כי מדובר בשבע עבירות עבור כל אחד מהעובדים שהעסיק הנאשם ללא היתר. כפי שקבעתי בגזרי דין קודמים ביחס לעבירה זו, העבירה מתייחסת לעיסוק כקבלן ללא קבלת רישיון ולא להעסקת עובדים. יש לראות בעבירה **אירוע אחד** משום שמדובר במסכת עובדתית אחת: העסקת העובדים התבצעה באותו הזמן, ומול אותה מזמינת שירות. כמו כן, אני סבורה שיש לראות באירוע **מעשה אחד**, מאחר ומדובר בהתנהלות של עיסוק כקבלן כח אדם ללא היתר לאורך כל התקופה, ועל כן העונש המרבי שבסמכות בית הדין הוא עונש המקסימום על מעשה עבירה אחד, זאת בשונה למשל מעבירה לפי סעיף 2(א)(2) לחוק עובדים זרים הקובע עבירה של העסקת עובד זר שאינו בעל היתר לעבוד בישראל (מעסיק ש"העסיק עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל"), שאז העסקתו של כל עובד ועובד ללא היתר מהווה מעשה עבירה בפני עצמו, להבדיל מעיסוק של קבלן כח האדם עצמו ללא היתר. מספר העובדים שהנאשם העסיק לאורך התקופה ללא היתר יכול לבוא לידי ביטוי בנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה ובכך להשפיע על קביעת המתחם, אך לא בסיווג מספר האירועים או המעשים.

15. גם מעיון בפסיקת בית הדין הארצי עולה כי יש לראות בהפרת החובה לרישיון כמעשה אחד. בעניין **ספירשטיין**, לא התערב בית הדין הארצי בקביעת בית הדין האזורי לפיה עבירה של עיסוק חברת כח אדם כקבלן ללא רישיון מהווה אירוע ומעשה אחד. עוד נקבע שם כי עבירה של אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה היא עבירה אחת הכוללת "מעשה" אחד, על אף שבוצעה כלפי מספר עובדים, וזאת להבדיל מנסיבות בהן לא שולמו תשלומים למספר עובדים (כגון: אי תשלום דמי חופשה), או לא שולם תשלום לעובד לאורך תקופה (כגון: אי תשלום שכר מינימום למשך מספר חודשים), שאז יהיה מקום לבחון את השאלה האם מדובר באירוע אחד הכולל מספר מעשים. בפרשת **חדוות הורים** דובר בהעסקה שלא כדין של שישה עובדים זרים. שם הוכפל הקנס במספר העובדים, אולם זאת מאחר וכאמור הקנס הפלילי נקבע ביחס לכל עובד ועובד, וזאת להבדיל מהעבירה המנוסחת בסעיף 2 לחוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כח אדם. באופן דומה, בע"פ (ארצי) 12606-04-19 ל.מ. שירותי כח אדם (צפון) בע"מ - מדינת ישראל (מיום 16.2.20) דובר בהעסקה שלא כדין של ארבעה בני נוער על פי חוק העסקת נוער,

תשי"ג-1953, ונקבע כי מדובר באירוע אחד הכולל מספר מעשים, מאחר והעבירות מתייחסות לכל עובד ועובד בנפרד, ולא להיתר כללי שאמור להחזיק המעסיק - וזאת בשונה מעניינו.

מתחם העונש ההולם

16. **הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה:** הערך המוגן שנפגע מביצוע עבירה זו על ידי הנאשם הוא שמירה על זכויותיהם של אוכלוסיות מוחלשות, כפי שנפסק גם בע"ע (ארצי) 520-09 **אופקים א.ג. בע"מ - מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה** (17.10.2010): "**המחוקק מצא לנכון לדרוש מכל קבלן כוח אדם, כתנאי לקבלת רישיון לפעילותו, הפקדת ערובה העומדת בתנאי החוק והתקנות. התכלית מאחורי דרישה זו כבר נדונה בפסיקה והינה הבטחת מילוי מלוא מחויבויותיו של קבלן כוח האדם כלפי עובדיו, על מנת למנוע מצב בו קבלן כוח האדם מפסיק פעילותו ומותיר את עובדיו מול שוקת שבורה (עב' 1002/02 קבוצת יו.אס.ג'י.די. בע"מ - מדינת ישראל, פד"ע לח 529 (2002)).**"

17. **עוצמת הפגיעה בערך המוגן:** מחדעוצמת הפגיעה בערך המוגן נלמדת ממספר העובדים שהועסקו ללא רישיון כדן, וללא יכולת המדינה לפקח על תנאי העסקתם. מאידך, לא נעלמה מעיני העובדה כי הנאשם העסיק את העובדים ללא רישיון תקופה קצרה אשר נמשכה כחודשיים.

18. **נסיבות שקשורות בביצוע העבירה:** הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הוא פגיעה בזכויותיהם של אוכלוסיות עובדים מוחלשות, שלא במתכוון, אך בסופו של יום לא נגרם להם נזק, וזכויותיהם מומשו.

19. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה זו בנסיבות דומות: העונש המקסימאלי הקבוע לצד עבירה זו הוא 14,400 ₪. סעיף 20(ב) לחוק קובע כי "**העובר על הוראות סעיף 2(א) או 10(א) או (א1), דינו - מאסר ששה חודשים**", וסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין קובע כי "**אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חודשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים**".

20. מתחם הענישה של עיסוק כקבלן ללא רישיון נע בין 20% ל- 60% מהעונש המרבי: בת"פ (ת"א) 75705-10-18 **מדינת ישראל - מוחמד כבהא** (12.12.2021) העבירה בוצעה כלפי שישה עובדים, כשבעה חודשים, ונקבע מתחם ענישה שנע בין 30% ל- 60% מהעונש המרבי; בת"פ (ת"א) 17919-08-18 **מדינת ישראל - ניקיין אחד מעל כולם בע"מ** (01.11.2021) העבירה בוצעה כלפי תשעה עובדים למשך חמישה חודשים, ונקבע מתחם עונש הולם בין 20% ל- 60% מהעונש המרבי; בת"פ (ת"א) 70437-05-18 **מדינת ישראל - דין אזולאי** (24.08.2021) העבירה בוצעה כלפי שבעה עובדים במשך תשעה חודשים ונקבע מתחם עונש הולם בין 20% ל- 60% מהעונש המרבי; בת"פ (ב"ש) 32556-07-14 **מדינת ישראל - פוינט א.נ. אבטחה בע"מ** (29.12.2015) נקבע בדומה לעניינו כי מדובר באירוע אחד ובמעשה אחד נוכח יסודות העבירה, העבירה בוצעה כלפי שמונה עובדים במשך שלושה חודשים ונקבע מתחם עונש הולם בין 30% ל- 60% מהעונש המרבי; בפרשת **ספירשטיין** קיבל כאמור בית הדין הארצי את פסיקת בית הדין האזורי לפיה יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 20% ל- 50% מהעונש המרבי, כאשר מדובר בארבעה עובדים.

21. כמו-כן היות ומדובר בעבירה אשר בצידה עונש קנס, יש להביא את מצבו הכלכלי של הנאשם כבר בקביעת מתחם העונש. בפרשת **חדוות הורים** נקבע כי "**כאשר מתחם הענישה מתייחס לקנס,**

כבעניינו, יש לקחת בחשבון גם את "מצבו הכלכלי של הנאשם" (סעיף 40 ח' לחוק העונשין), וזאת כבר בשלב של קביעת מתחם העונש ההולם". הנאשם הציג בפנינו שומות מס לשנת 2019-2022, תלוש שכר של בת זוגו והסדר לסילוק חוב עם בנק הפועלים, על מנת להוכיח את טענתו בדבר מצבו הכלכלי הרעוע. עיון במסמכים האמורים מלמד כי הכנסתו השנתית בשנים אלו נעה בין 45,732 ₪ לבין 67,413 ₪, כי שכרה החודשי של בת זוגו עמד על כ-3,000 ₪, ואת הסדר החוב מול בנק הפועלים אשר עומד על 75,000 ₪. מנתונים אלו עולה כי הכנסתם של משפחת הנאשם עומדת על כ-8,000 ₪ בניכוי פירעון ההלוואה מול בנק הפועלים. שכר זה נמוך מהשכר הממוצע במשק. לפיכך לאחר עיון במסמכים החלטתי להתחשב בקביעת המתחם במצבו הכלכלי של הנאשם, עם זאת לא באופן מוחלט שכן מדובר במסמכים שהגיש הנאשם ולא מן הנמנע שיש עוד נתונים אשר נוגעים לסוגיה זאת, אשר לא הוצגו בפניי.

22. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, משך התקופה בה בוצעו העבירות, מצבו הכלכלי של הנאשם ורמת הענישה הנהוגה במקרים דומים, אני סבורה שבנסיבות העניין יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 25% ל- 60% מהעונש המרבי, כלומר בין 3,600 ₪ לבין 8,640 ₪.

חוק עבודת נוער

ריבוי עבירות

23. היות ומדובר באירוע אחד ובמעשה אחד לא נידרש לסוגיה זאת.

קביעת מתחם העונש ההולם

24. **הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה:** תכליתו של חוק עבודת הנוער היא שמירה על זכויות העבודה של בני הנוער ואכיפתן היות ומדובר באוכלוסייה מוחלשת אשר עושה את צעדיה הראשונים בעולם העבודה (ע"פ (ארצי) 12606-04-19 ל.מ. **שירותי כח אדם (צפון) בע"מ - מדינת ישראל** (16.02.2020)). יפים לעניין זהדברי ההסבר לחוק: "**החוק המוצע בא לקבוע הוראות להגנה על נוער העובד, במידה שההוראות הכלליות להגנת העובד אינן מקיפות את הצרכים המיוחדים של הנער העובד. מטרתו של החוק להבטיח את התפתחותו הגופנית, הרוחנית והמקצועית של הנער העובד ולשם כך נקבעו בו הלכות...**" [1].

25. **עוצמת הפגיעה בערך המוגן:** גם כאן ניתן ללמוד על עוצמת הפגיעה בערך המוגן מעצם הזכות שנפגעה. עם זאת, ומבלי להפחית מחומרת המעשים, יש ליתן את הדעת לכך כי מדובר בפגיעה אשר נמשכה חודשיים בלבד והעבירה הופנתה כלפי נער אחד.

26. **נסיבות שקשורות בביצוע העבירה:** הנאשם עבר את העבירה באופן עצמאי ללא תלות באחר. עם זאת לא נעלמה מעניינו העובדה כי מדובר בהעסקת בן נוער אחד, במשך תקופה קצרה.

27. **רמת הענישה הנהוגה:** סעיף 2(ב) לחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1958, קובע כך:

"(א) לא יועבד ילד שעדיין לא מלאו לו 15 שנה.
(ב) ילד שמלאו לו 15 שנה וחל עליו לימוד חובה לפי חוק לימוד חובה, התש"ט-1949, לא יועבד אלא

אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הילד עובד כחניך כמשמעותו בחוק החניכות, התשי"ג-1953;

(2) בוטל

(3) ניתנה לגבי הילד הוראה לפי סעיף 5(ב)(1)(11) לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949;

(4) מפקח מטעם משרד החינוך והתרבות אישר כי הילד השלים חינוך חובה בתקופה קטנה מתקופת הלימוד המתאימה לגילו.

(ג) שר העבודה והרווחה רשאי להתיר העבדת ילד שמלאו לו 14 שנה וניתן לגביו פטור לפי סעיף 5 לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, היתר על-פי סעיף קטן זה יכול להיות כללי או מיוחד".

28. סעיף 33(א)(1) לחוק מוסף וקובע כך: "המעביד נער באחד מאלה - (1) בניגוד להוראות סעיפים 2, 2א, או 4 או בניגוד להוראות היתר שניתן מכוח... דינו - מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין)". סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין קובע כך: "אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה מששה חדשים ולא יותר משנה - קנס עד 29,200 שקלים חדשים". כלומר הקנס המרבי הקבוע לצד עבירה זו הוא 43,800 ₪.

29. בע"פ (ארצי) 12606-04-19 ל.מ. שירותי כח אדם (צפון) בע"מ - מדינת ישראל (16.02.2020) הורשעה נאשמת בהעסקת ארבעה בני נוער במשך כ- 8 חודשים בשעות הלילה ובשעות מנוחה (סך הכל 38 יחידות עבירה). בית הדין האזורי קבע שמתחם העונש ההולם הוא בין הקנס המנהלי ל- 25% מהקנס המרבי, בית הדין הארצי לא חלק על קביעה זאת, עם זאת חלק על החלטת בית הדין להכפיל את העונש במספר יחידות העבירה באופן מוחלט, וקבע מתחם חדש ביחס להכפלת העונש במספר יחידות העבירה; בע"פ (ארצי) 16109-09-10 מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה - מלונות אסטרה בע"מ (04.07.2011) הורשעו הנאשמים בהעסקת בני נוער בחודשים יולי-אוגוסט מעל לשמונה שעות ביום, וביום המנוחה השבועי (20 יחידות). בית הדין האזורי גזר על החברה קנס בגובה של 25,000 ₪ (הקנס המרבי לצד עברה זאת הוא 29,200 ₪), ובית הדין הארצי לא חלק על קביעה זו. בת"פ (ב"ש) 14794-01-22 מדינת ישראל - יבולי הכפר בע"מ (26.06.2022) הורשע הנאשם בשלוש עבירות לפי חוק הנוער, כאשר בכל עבירה יוחסו לנאשם מספר יחידות עבירה, אחת משלוש העבירות הייתה העסקה של ארבעה בני נוער שטרם מלאו להם גיל 15 וחל עליהם חוק חינוך חובה, בדומה לסוג העברה שיוחסה לנאשם בעניינו. בית הדין קבע כי יש להעמיד את הקנס בגין עבירה זו על 50% מהקנס המרבי; בת"פ (ב"ש) 20448-11-11 מדינת ישראל - מוסא אלטורי (20.01.2017) עסק בעבירה של העסקת נוער מתחת לגיל המותר (3 יחידות עבירה) והעסקה של בני נוער בשעות הלילה (4 יחידות עבירה). נקבע כי מתחם הענישה לשני האישומים הוא בין שיעור הקנס המנהלי ל- 30% מהקנס המרבי; בת"פ (ב"ש) 25178-09-13 מדינת ישראל - שמעון חדאד (24.07.2016) הורשעה הנאשמת בכך שהעסיקה נערה בשתי הזדמנויות שונות מעל 8 שעות, ובהעסקת נערה בשעות הלילה, במספר מועדים. בית הדין קבע מתחם ענישה שנע בין גובה הקנס המנהלי לבין מחצית מגובה הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה כלומר בין 2,500 ₪ ל- 21,900 ₪.

30. בשים לב לערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, רמת הענישה הנוהגת, ומצבו הכלכלי של הנאשם כפי שפורט לעיל - אני סבורה שיש להעמיד את מתחם העונש בין הקנס המנהלי (2,500 ₪) ל- 15%

מהקנס המרבי בצד עבירה זאת.

איסור התקשרות עם מי שאינו בעל רישיון או היתר מיוחד

ריבוי עבירות

31. יש לראות בעבירה זו אירוע אחד שכן מדובר במסכת עבריינית אחת, שהתבצעה באותו פרק זמן, מול אותו קבלן כח אדם, וכלפי אותם עובדים. יצוין בהקשר זה כי נוסח סעיף 20(ד) לחוק הינו כי הקנס יהיה עבור **כל** עובד שהועסק במסגרת שירות כח אדם. זאת להבדיל מהעבירה שעניינה איסור עיסוק כקבלן, שאינה נבחנת בהתאם לכמות העובדים. לפיכך, יש לראות במעשיו של הנאשם באישום השלישי כשלושה מעשים שונים, כמספר העובדים שקיבל ללא שהחזיק הקבלן היתר כדיון. עם זאת, גם במצב בו מדובר באירוע אחד ומספר מעשים, אין להכפיל את הקנס המנהלי ביחידות העבירה, שכן יש בכך כדי ליתר את הקביעה כי מדובר באירוע אחד. יפים לעניין זה דבריו של בית הדין הארצי בעניין **ספירשטיין**: "... **גם במצב של מעשים נפרדים בתוך אירוע אחד "אין לקבוע את מתחם הענישה (או את העונש עצמו) באופן אוטומטי על פי הכפלה אריתמטית של הקנס המנהלי או הקנס הפלילי המירבי הנקוב בחוק (או כל שיעור ממנו) במספר "יחידות העבירה" המרכיבות את האירוע, שכן יש בכך כדי לעקר את הקביעה כי מדובר ב"אירוע" אחד וכן עלולה לנבוע מכך תוצאה בלתי סבירה (בהיבט של גובה הקנס), המנוגדת להנחיה החקיקתית לקבוע עונש הולם ומידתי לאירוע הכולל** ...". במקרה שלפנינו לא מצאתי לתת ביטוי ליחידות העבירה משעה שמדובר במספר עובדים מצומצם, ופרק זמן התקשרות קצר.

מתחם העונש ההולם

32. **הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה**: בדומה לעבירה של עיסוק במתן שירותי כח אדם, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה הוא שמירה על זכויותיהם הסוציאליות של עובדים, והיכולת לאכוף אותם, בפרט כשמדובר במתכונת העסקה משולשת.
33. **עצמת הפגיעה בערך המוגן**: גם כאן ניתן ללמוד על עוצמת הפגיעה בערך המוגן מעצם הזכות שנפגעה. עם זאת, גם כאן יש ליתן את הדעת לכך כי מדובר בפגיעה אשר נמשכה חודשיים בלבד.
34. **נסיבות שקשורות בביצוע העבירה**: הנאשם עבר את העבירה באופן עצמאי ללא תלות באחר. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הוא פגיעה בזכויותיהם של העובדים, גם אם בסופו של יום לא נגרם להם נזק.
35. **רמת הענישה הנוהגת**: סעיף 10ב(א) קובע כך: **"לא יקבל אדם שירות כוח אדם מקבלן כוח אדם או שירות מקבלן שירות, ולא יתקשר עמם לקבלת שירותים כאמור, אלא אם כן קבלן כוח האדם הוא בעל רישיון או היתר מיוחד לפי פרק זה, לפי העניין, והמציא לאותו אדם העתק ממנו, או שקבלן השירות הוא בעל רישיון לפי פרק זה והמציא לאותו אדם העתק ממנו"**.
36. סעיף 20(ד) לחוק קובע כך: **"מי שהתקשר עם קבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 10ב, או מי שהתקשר עם קבלן שירות שאין לו רישיון, בניגוד**

להוראות הסעיף האמור, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, ואם קיבל שירות כוח אדם מקבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, או קיבל שירות מקבלן שירות שאין לו רישיון בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין בעבור כל עובד שהועסק אצלו במסגרת שירות כוח האדם או השירות כאמור. סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין קובע: "אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חדשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים"; כלומר, העונש המרבי בגין עבירה זו הוא 14,400 ₪.

37. מעיון בפסיקה עולה כי מתחם העונש הראוי בגין עבירה זו נע בין 25% ל- 60% מהקנס המרבי הקבוע לצד עברה זו: בת"פ (חי') 33572-03-20 מדינת ישראל - מילי - חדרה (91) בע"מ (29.06.2021) נקבע מתחם שנע בין 25%-50% מהקנס המרבי עבור שני מעשים לתקופה שנמשכה שלושה חודשים; בת"פ (ת"א) 41588-01-17 מדינת ישראל - א.מ.ס.י.אל. נצר סירני בע"מ (21.11.2021) נקבע מתחם שנע בין 20% ל- 50% מהעונש המרבי הקבוע לצד עבירה זו עבור מעשה אחד שנמשך כ- 3 שנים; בת"פ (חי') 24914-11-19 מדינת ישראל - א.מ. פפושדו בע"מ (20.07.2020) נקבע מתחם שנע בין 30% ל- 40% מהקנס המרבי עבור שני מעשים שנמשכו תקופה קצרה.

38. הנאשם הגיש במסגרת הראיות לעונש את גזר הדין שניתן בעניינו של מר בדארנה, הקבלן עמו התקשר באישום זה, וטען שיש ללמוד מעניינו של מר בדארנה לעונש שיש להטיל גם לגביו. מר בדארנה הורשע בעבירה של עיסוק כקבלן כח אדם ללא רישיון, כאשר סיפק לנאשם שלוש עובדים, ובגזר הדין שניתן בעניינו בגין פרטי אישום אלו, נקבע מתחם ענישה שנע בין 20%-50%, והוטל עליו קנס של 2,880 ₪. עיון בפסיקה מלמד כי מתחמי הענישה שנקבעו בעבירה של התקשורת עם מי שאינו בעל רישיון או היתר נמוכים מעט מעבירה של עיסוק ללא רישיון. על כן גם בעניינו אגזור מתחם נמוך מעט מזה שהוטל על מר בדארנה, אשר העסיק בפועל את העובדים ללא רישיון.

39. בשים לב לערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, מצבו הכלכלי של הנאשם, מספר העובדים, רמת הענישה של מר בדארנה ורמת הענישה הנהוגה, אני סבורה שיש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 10%-40% מהעונש המרבי בצד עבירה זאת.

קביעת עונשו של הנאשם

40. קביעת עונשו של הנאשם תעשה בתוך המתחמים שנקבעו לעיל, בהתאם לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

41. **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:** לצורך קביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם לקחתי בחשבון את העובדה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, ובכך חסך זמן שיפוטי יקר, וכי אין לחובתו הרשעות קודמות.

42. ביחס לעבירה של עיסוק במתן שירותי כח אדם לשם עבודה אצל זולתו מבלי שהחזיק ברישיון יש להעמיד את עונשו של הנאשם על 40%, כלומר 5,760 ₪.

43. ביחס לעבירה לפי חוק עבודת הנוער יש להעמיד את עונשו של הנאשם על 10% מהעונש המרבי כלומר 4,380 ₪.
44. ביחס לעבירה של איסור התקשרות עם מי שאינו בעל רישיון או היתר מיוחד יש להעמיד את עונשו של הנאשם על 20%, כלומר 2,880 ₪.
45. סך הקנס הינו **13,020 ₪**. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, עוקבים ושווים, החל מיום 1.1.23.
46. הנאשם יחתום תוך 30 ימים ממתן גזר הדין על התחייבות להימנע מביצוע עבירה לפי סעיף 2(א) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם, תשנ"ו-1996, למשך 3 שנים מיום החתימה, בגובה הקנס המרבי הקבוע לצד העבירה, 14,400 ₪.
47. הנאשם יחתום תוך 30 ימים ממתן גזר הדין על התחייבות להימנע מביצוע עבירה לפי סעיפים 2(ב) ו- 33 (א)(1) לחוק עבודת נוער, תשי"ג-1953 למשך 3 שנים מיום החתימה, בגובה הקנס המרבי הקבוע לצד העבירה, 43,800 ₪.
48. הנאשם יחתום תוך 30 ימים ממתן גזר הדין על התחייבות להימנע מביצוע עבירה לפי סעיפים 10 ב(א) ו- 20(ד) לחוק קבלני כח אדם למשך 3 שנים מיום החתימה, בגובה הקנס המרבי הקבוע לצד העבירה, 14,400 ₪.
49. הנאשם יפנה למזכירות בית הדין באמצעות בא כוחו לחתימה על ההתחייבויות כאמור ועל מנת לקבל שוברים לתשלום הקנס.
50. זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"ג (3 נובמבר 2022), בהעדר הצדדים.

[1] הצעת חוק עבודת הנוער תשי"ב - 1952, ה"ח 128.